Årsberetning og regnskap 2017

Geno SA morselskap
Geno konsern

Geno SA | Storhamargata 44, 2317 Hamar | E-post: post@geno.no
Tlf: 950 20600 | www.geno.no
Bank: 1800.05.26270 | Org.nr: 970 028 935

Avler for bedre liv

Årsberetning og regnskap for Geno 2017

Beretningsåret har vært preget av meget stor aktivitet og gjennomføring av flere større prosjekter, der investeringen i utstyr for kjønnsseparering var det største enkeltprosjektet.

Reduksjonen i antall inseminasjoner i Norge ble på 1851 førstegangsinseminasjoner, noe som tilsvarer en reduksjon på 0,65 % sammenlignet med 2016. Bak disse tallene ligger en reduksjon på 12 047 doser (- 2,7%) på melkeraser og en økning av inseminasjoner med kjøttfesæd på 7000 doser. Inseminasjoner med kjøttferaser økte med 25 %, og viser ei næring som responderer på markedets behov.

Markedsutviklingen i Norge

Tall fra kukontrollen viser en meget sterk ytelsesøkning fra år 2001 til 2015. Denne har de to siste årene flatet noe ut. For 2017 er nok dette påvirket av flere forhold, slik som redusert forholdstall på kvoter, dårlig fôrår i deler av landet og god lønnsomhet på kjøtt. Om den reduserte økning de to siste årene er et uttrykk for at mange begynner å nå et nivå som oppleves som riktig og vi framover kan forvente lavere økning, er meget usikkert.

Investeringsviljen i næringa, inkludert interessen for kjøp av melkekvoter, er stor. Dette drives av at mange har opplevd økt lønnsomhet både på melk og storfekjøtt. Samtidig har økt volum, kostnadsnivå og gjeld gjort at det skal mindre til før det oppstår en ubalanse, og behovet for dyktig driftsledelse har derfor økt. Mange vil nå være svært sårbare for økt rentenivå.

I en situasjon der markedet for norsk melk og melkeprodukter dessverre ikke øker, så ligger det en klar føring i Geno sin strategi om å klare en tilpasning til færre antall inseminasjoner i Norge. Investeringen i kjønnsseparering må sees i denne sammenheng. Gjennom målrettet bruk av GS-analyser og kjønnsseparert sæd, får melkeprodusentene mulighet til å kunne øke kjøttproduksjonen, spesielt ved hjelp av bruksdyrkryssing.

Klimasmart storfekjøtt bør honoreres og markedsføres

Underdekningen på storfekjøtt har medført at det er satt inn betydelige ressurser for å stimulere til økt produksjon. Dette ser vi at har effekt, og fra 2015 har det vært en netto økning i antall mordyr når vi ser på summen av melk- og ammekyr. Vi ser også økt interesse for bruksdyrkryssing. Dette forventer vi vil fortsette å øke de neste årene, fram til en eventuell balanse i markedet.

I en situasjon med økt spesialisering av melk og kjøttproduksjonen, vil Geno påpeke betydningen av at melkeprodusentene utnytter potensialet for produksjon av kjøtt i kombinasjon med melk. Produksjonsrommet og markedssegmentene som ikke kan dekkes på denne måten, tilfredsstilles gjennom spesialisert kjøttproduksjon. Geno mener det var uheldig at kvalitetstillegget på kjøtt ved siste jordbruksoppgjør ble spisset ytterligere slik at det blir vesentlig mer krevende å oppnå, uten bruk av spesialiserte kjøttferaser eller bruk av mye kraftfôr.

Den kombinerte produksjonen med NRF er klimasmart, og gir god utnyttelse av driftsapparatet. Det gir inntektsmulighet ved reduserte kvoter og overproduksjon av melk og har lav økonomisk risiko ved mulig markedsbalanse og overproduksjon av kjøtt. Kombinert produksjon av melk og kjøtt kommer også meget godt ut målt mot FN's bærekraftsmål. Samfunnsøkonomisk er kombinert produksjon uovertruffen og Geno mener derfor det ikke må settes inn virkemidler, som gjør denne produksjonen mindre privatøkonomisk attraktiv for enkeltprodusenter. Vi mener derimot det kan ligge en oppside for hele næringa, dersom storfekjøtt fra kombinert produksjon kan målrettes mot et forbrukersegment som ønsker å nyte storfekjøtt med et klimavennlig fotavtrykk.

Ny seminstasjon

Av de større prosjekter som er gjennomført i 2017 kan nevnes ombygging av ett av venteoksefjøsene til ny seminstasjon. Denne ble tatt i bruk i august. Her er det satset på økt dyrevelferd med liggebåser og okser som går i grupper. Mye fungerer bra og både okser og ansatte trives i nytt fjøs. Drifta i forhold til fôring og stell er vesentlig enklere enn i det gamle eliteoksefjøset, men det har også vært noen innkjøringsproblemer som har medført redusert produksjon. Likedan har vi måtte oppstalle flere okser som står i produksjon i nabofjøset, noe som medfører mye arbeid med transport av okser tur-retur uttaksrommet. Det arbeides systematisk med å finne forbedringstiltak og å gjøre tilpasninger som øker produksjonen og forenkler drifta.

Kjønnsseparering på NRF, REDX

Styret vedtok investering i Intelligen-teknologi fra Genus ABS for kjønnsseparering i juni. Geno var den første eksterne kunden som fikk tilgang til denne nye teknologien.

Ombygging av det gamle eliteoksefjøset startet i midten av august og 13. november var det åpning av ny lab og nytt utstyr. Parallelt med dette var tre ansatte fire uker hos Genus ABS i USA på opplæring. Kombinasjonen av ny igangkjøring av seminstasjon og ombygging og igangkjøring av utstyr for kjønnsseparering ga en for stor arbeidsbelastning på produksjonsavdelingen. På bakgrunn av høstens erfaringer, vil vi framover ha en mer kritisk vurdering av tilgjengelig kapasitet før gjennomføring av større prosjekter.

Embryosatsing

I 2017 vedtok styret å etablere og implementere embryoproduksjon som en del av avlsarbeidet på NRF. Ambisjonen er å starte med ca 1000 embryo per år og gradvis øke opp til 4000 embryo. Ved å kunne velge mellom 20 oksekalver etter hver embryo-kvige gir dette en mulighet for å øke den avlsmessig framgangen med ca 20 %, et kraftig avlsmessig tiltak.

Tilpasninger av ett av venteoksefjøsene til embryoproduksjon ferdigstilles i februar 2018. De første kvigene, samt en veterinær med IVF-kompetanse og en med lang erfaring med Ovum Pickup, blir å finne på Store Ree fra mars 2018. Så blir det spennende å se hvordan interessen for kjøp av embryo blir.

Genomiske analyser (GS-test), klimaku og stordata

I mai 2017 ble det sendt ut spesialtenger til alle melkeprodusenter, slik at de kan ta DNA-prøve fra øret på kalvene og sende inn vevsprøven som grunnlag for GS-test. Geno sin ambisjon var 10000 produsentinitierte prøver innen ett år. Prøve nr. 10000 ble registrert 15. januar 2018. Det har dermed vært vesentlig bedre respons enn vi hadde forventet. Utviklingsarbeidet, der forbedring av avlsmetodikken øker den avlsmessige framgangen, har gitt meget høye avlsverdier og i tillegg bidratt til å øke interessen for avlsarbeidet.

I beretningsåret fikk Geno innvilget et prosjekt på 15,5 mill NOK direkte over Jordbruksavtalen. Prosjektet vil legge grunnlaget for en ytterligere forbedring av avlen på mange egenskaper. Her er det snakk om mer presise registreringer og data og at dette kombineres med genomisk informasjon og slektskapsdata. Det som har fått mest oppmerksomhet, er muligheten dette gir for registrering av metanutslipp per ku, og dermed muligheten for å drive seleksjon og avl for kyr med god fôrutnytting, og lavt utslipp av klimagasser.

Internasjonalt rekordår – krav om at genetikken skal understøtte forbrukerkommunikasjon om god dyrevelferd og sunne og friske dyr

Vi legger bak oss det første hele året med samarbeid med Genus ABS i 8 markeder. Vi ser at samarbeidet utvikler seg meget positiv. Økt tilstedeværelse i viktige markeder og lansering av en felles merkevare har vært meget positivt. Merkevaren HYVIG er et krysningskonsept basert på NRF og som kun benyttes i disse markedene.

Selv om antall doser ikke økte i takt med tidligere år, har Geno Global i 2017 hatt sitt beste år rent økonomisk. Dette skyldes at en har klart å ta ut bedre priser i markedet og hatt vesentlig lavere kostnader enn vi hadde i tidligere forretningsmodell. Når antall doser nevnes, må en ta med at vi også fikk en stor bestilling tidlig i januar 2018. Hadde vi effektuert den på 2017, vil hatt en vekst, ikke bare økonomisk, men også i antall doser.

Sammen med Genus ABS har vi lykkes med å få noen av de største besetningene i USA på kundelisten. Deres perspektiv på avlsmaterialet er meget interessant. De har gått fra å ha fokus på enkeltkyr og til vektlegging av netto profitt i besetningen, til at de nå kombinerer netto fortjeneste med krav til at avlsmaterialet skal understøtte deres kommunikasjon med markedet. Det betyr at de ønsker kyr og et avlsopplegg som stemmer med grunnleggende forbrukertrender som ønske om god dyrevelferd og sunne friske dyr. Dette åpner helt klart betydelige muligheter for NRF og for den avlsfilosofien som ligger til grunn for dagens avlsmateriale.

Kina

I 2018 ble forholdet mellom Kina og Norge normalisert, noe som medførte at arbeidet med helseprotokoll- og sertifikater ble gjenopptatt. Her bidro Landbruks- og Matdepartementet, Mattilsynet og Veterinærinstituttet med en avgjørende innsats. Sammen med Geno sine ansatte og vår partner i Kina, Bergen Investor, ble det gjennomført et effektivt arbeid fram til at Landbruks- og Matminister Jon Georg Dale 27. november 2017 kunne overvåke første forsendelse av NRF-sæd til Kina. Her blir det spennende å følge utviklingen.

Ny teknologi og bærekraftig utvikling av avlsarbeidet på NRF

Vi ser at ny teknologi gjør at avl- og reproduksjon får økende betydning på flere områder. Både for å skape lønnsomhet for den enkelte gjennom et bedre dyrematerialе, men også for å oppnå felles overordna mål for næringa. Dette gjelder innen kvalitet, dyrevelferd, fôreffektivitet, helse og antibiotikaresistens og i neste omgang også for å kunne nå klimamålene.

I tillegg mener vi det kan være grunnlag for å hente inspirasjon fra de amerikanske produsentene, som ønsker å bruke avlsmaterialet til å differensiere sine produkter i markedet. Her ligger det et betydelig potensiale for å utvikle konkurransefortrinn for næringa og for Geno. Med å kombinere kompetansen hos dedikerte medarbeidere og engasjerte tillitsvalgte og medlemmer, mener vi at Geno kan bidra i tråd med visjonen; «Avler for bedre liv»

Eierorganisasjon

Årsmøtet i Geno SA ble avholdt på Scandic Hotel Hamar 21. og 22. mars 2017. Årsmøtet startet med en felles del sammen med Norsvin og TYR. Tema her var moderne bioteknologi, nye metoder i avl og det grønne skiftet. Innledere på temaet var Sigrid Bratlie Thoresen fra Bioteknologirådet og Eli Grindflek i Norsvin. Vi hadde også besøk av landbruksminister Jon Georg Dale, leder i Norges Bondelag, Lars Petter Bartnes og leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Ann Merete Furuberg. Etter en interessant start ble årsmøtet gjennomført i henhold til vedtektene. Engasjerte og interesserte medlemmer deltok aktivt. Vi fikk også høre om salget av NRF internasjonalt, hvor en stor produsent fra USA fortalte om sin drift og hvordan han valgte NRF.

Årsmøtet vedtok en justering av vedtektene, nærmere bestemt en spesifisering av instruks for valgkomiteen, som går ut på at de kan dele opp eierområdene i hensiktsmessige valgkretser i forhold til valg av årsmøteutsendinger.

Under årsmøtemiddagen på Store Ree ble *Geno sin avlsstatuett for 2016* tildelt Tove Aasheim og Ole Morten Holsen, Haus, for oksen 11789 Mæle. *Eksportprisen* ble for 2016 delt mellom far og sønn, 10177 Braut og 11078 Gopollen. Oppdrettere av 10177 Braut er Ommun og Torbjørg Braut, og det var sønnen Elling Braut og kona Inger Marie Hadland Braut fra Bryne som var tilstede og tok imot prisen. Podiet måtte de dele med oppdretterne av sønnen til Braut, 11078 Gopollen, Barbro Braastad og Bjørn Sønstevoldhaugen fra Fåvang. *Nortura sin pris for beste NRF-kjøttokse* gikk til 11330 Sakshaug. Her var oppdretterne Per Magnus og Lise L. Værdal fra Inderøy i Nord-Trøndelag tilstede og mottok prisen. Prisen ble overrakt av Hilde Stokke Odden fra Nortura.

I etterkant av årsmøtet fikk Geno tilbakemelding fra Brønnøysundregisteret om at det ikke var valgt et godkjent styre etter Samvirkeloven og krav om kjønnsfordeling. Årsaken var manglende kjønnsfordeling på varalista til styret Geno har valgt å avvente justering av valg til førstkommende årsmøte og informert valgkomite, møteleder og kontrollkomite om dette.

Styret i Geno SA hadde 13 møter i 2017, herav 3 telefonmøter.

Styret blir fortløpende orientert om den økonomiske utviklingen i Geno SA og Geno konsern gjennom månedlige økonomirapporter, samt driftsrapporter som beskriver ulike sider ved driften.

Styret har i beretningsåret hatt mange saker til behandling som kommer medlemsmassen til gode. Med bakgrunn i tilbakemeldinger fra medlemmene foregående år er prisen på NRF-sæd redusert hele tre ganger i 2017. Gjeldende fra 1. januar 2017 ble prisen på sæd i kategoriene 4, 5, 6 og 7 (avlsverdi 31 og mer) redusert med kr 25,- per dose. Per 1. april 2017 ble prisen på alle kategorier NRF-sæd redusert med kr 15,- per dose, og fra 1. juli ble prisen ytterligere redusert med kr 25,- per dose.

Etablering av embryoproduksjon som avlstiltak i NRF-avlen ble diskutert i styret allerede i 2016. Saken ble grundig belyst på flere møter utover i 2017, der blant annet det etiske aspektet rundt embryoproduksjon ble diskutert. I forbindelse med gjennomgang av handlingsplan og budsjett for prosjektet ble blant annet lokaliteter, pris på embryo og pris på kviger diskutert, før styret i oktober vedtok å implementere embryo som et nytt tiltak i avlsarbeidet på NRF.

For å effektivisere driften og dyreflyten, ble ordinær drift på Hallsteingård seminstasjon avviklet første halvår 2017. Det ble i forbindelse med dette gjennomført en nedbemanningsprosess på anlegget. Ett av de gamle venteoksefjøsene på Store Ree ble ombygd til nytt eliteoksefjøs. I juli ble oksene fra Hallsteingård og det gamle eliteoksefjøset i driftsbygningen på Store Ree flyttet inn i løsdriftsfjøs.

Kjønnsseparert NRF-sæd er et etterspurt produkt både i det norske og det internasjonale markedet. Fram til 2017 har vi sendt sæd over til England for kjønnsseparering og vi har også sendt over levende NRF-okser til England for å sikre god kvalitet på produktet. Som en følge av samarbeidsavtalen vi inngikk med Genus ABS om distribusjon av sæd, fikk styret i 2017 seg forelagt et tilbud fra Genus ABS om å få tilgang til deres nyutviklede metode for kjønnsseparering, Intelligen. Saken ble diskutert i flere møter, da det dreide seg om en meget stor investering både i utstyr og ikke minst ombygging av lokaler til formålet. I juni 2017 fattet styret vedtak om å investere i utstyr for kjønnsseparering av sæd i egen regi. For å sikre leveringsdyktighet til både det norske og internasjonale markedet ble det i oktober fattet vedtak om å investere i ytterligere et bord for kjønnsseparering. Kjønnsseparert hunndyrsæd av NRF produsert med Intelligen-teknologi, vil bli markedsført under REDX-merket.

Som en følge av nye produkter i porteføljen (embryo og kjønnsseparert sæd) er det også behov for tilrettelegging av Geno sine styringssystemer, slik at de tilpasses nye produkter og økt produksjon. Styret bevilget i den forbindelse midler til dataprogrammering. I beretningsåret har det også pågått et prosjekt som har vurdert distribusjonsopplegget i Geno med fokus på effektivisering og svinn, og styret har blitt orientert om framdrift og hatt anledning til å komme med innspill.

I tillegg til ovennevnte saker har styret i beretningsåret vedtatt oppstart av et forsøk med utprøving av NRF i Nederland i regi av Wageningen Universitet. Dette for å få ytterligere dokumentasjon på NRF sine egenskaper i konkurranse med andre raser internasjonalt.

Strategiplan for Geno gjelder til 2018. Styret besluttet på desembermøtet oppstart av ny strategiprosess våren 2018. I forbindelse med desembermøtet fikk styret også en omvisning i laboratoriene på Store Ree og i det ombygde eliteoksefjøset, samt en grundig orientering om driften i produksjonsavdelingen.

Nye tillitsvalgte

Informasjonsmøte for nye tillitsvalgte ble avholdt som en egen dag på Gardermoen rett i etterkant av årsmøtet 2017

Høstmøtene 2017 ble gjennomført med 7 møter fordelt på 4 områder. To i øst, to i sørvest, to i midt og ett i nord. Møtet i nord ble bestemt til å være en prøve på et «lunsj til lunsj»-møte. Fremmøteprosenten totalt for alle møtene ble på 83% av Geno-kontakter og årsmøteutsendinger, en økning fra fjoråret. Hovedtemaer for møtene var GS-hunndyr, innfasing av embryo i avlsarbeidet og egenprodusert kjønnsseparert sæd fra 2018. Ordningen med valg av årsmøteutsendinger ble også diskutert i gruppearbeid. Det var engasjerte og interesserte tillitsvalgte som deltok på møtene.

Produsentlagene i Tine er også Geno sine lokallag da vi har felles medlemsorganisasjon. Geno-kontaktene har ansvar for å følge opp Geno sine aktiviteter og saker i lokallaget og gi tilbakemeldinger til Geno. Geno-kontakter følges opp via månedlige nyhetsbrev samt høstmøter og telefonmøter i forkant av årssamlingene. I tillegg har også årsmøteutsendingene en fadderordning for Geno-kontaktene, som en ekstra støtte. Fra og med 2017 ble valg av årsmøteutsendinger i Geno gjennomført på produsentlagenes årssamlinger etter innstilling fra sentral valgkomite i Geno.

Geno-utvalgene avholder møter 3-4 ganger i året. Her diskuteres saker som er aktuelle i organisasjonen, og andre saker som er aktuelle for eget eierområde. Oppfølging av Geno-kontakter er en viktig oppgave, spesielt inn mot høstmøter og årssamlinger.
Geno-utvalgene i Midt og Sørvest avholdt Storfetreff i januar 2017; Midt holdt sitt på Baardshaug Herregård, Orkdal og Sørvest holdt sitt traff på Ullensvang Hotel. Geno-utvalget Øst arrangerte åpent avlsmøte på Store Ree i november.

Driften i Geno SA 2017

Sædsalget i Norge var på 460 000 doser og av dette er 401 000 doser NRF. Til sammen utgjorde salget av sæd i Norge kr 107 millioner. I Norge ble det solgt 72.000 doser med SpermVital-teknologi, det var nær samme antall doser som forrige år og utgjør 18 % av salget. Salget av kjøttfesæd økte fra 29 000 doser til 36 000 doser.
Per 31.12.2017 var det 227 medarbeidere i Geno konsern, tilsvarende 157,4 årsverk.

Konsernutvalget, som består av de hovedtillitsvalgte, en representant fra datterselskapene, samt representanter fra administrasjonen, har hatt 4 møter i beretningsåret. Av saker som er diskutert kan blant annet nevnes avvikling av ordinær drift på Hallsteingård og nedbemanning av ansatte der, ombygging av fjøs og laboratorier på Store Ree, valgordning for ansatte til styre og årsmøte, permisjonsordning, bemanningssituasjon, arbeidstidsordning (skiftordning) i kjønnsseparering slaboratoriet, gaver i ansattforhold og kompensasjon for reisetid og utenlandsreiser.

Arbeidsmiljøutvalget har hatt to møter i beretningsåret. Alle nyvalgte verneombud samt medlemmer i arbeidsmiljøutvalget gjennomgikk i juni 40 timers grunnopplæring i HMS-arbeid. Høsten 2017 ble det i regi av arbeidsmiljøutvalget og i samarbeid med bedriftshelsetjenesten gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse for ansatte knyttet til kontorer og anlegg. Bedriftshelsetjenesten har bistått med oppfølging på konkrete funn i undersøkelsen.

Styret mener at arbeidsmiljøet i konsernet er tilfredsstillende. Det har ikke vært rapportert skader eller ulykker i 2017. Sykefraværet siste år var 3,2 prosent for Geno SA, langtidsfravær over åtte uker utgjorde 2,2 prosent.
For Geno konsern var sykefraværet i 2017 på 4,2 prosent med et langtidsfravær over åtte uker på 2,7 prosent.

Likestilling
Geno har en grei fordeling mellom kvinner og menn i lokal medlemsorganisasjon. Blant de medlemsvalgte årsmøteutsendingene (inkl. møteleder og varamøteleder) til Geno er det 18 kvinner og 30 menn, mens de ansatte har to kvinner og tre menn. I årsmøtet er det dermed 37,5 prosent kvinner.

I styret er det to kvinner av fem medlemsvalgte og en kvinne av to ansattvalgte, totalt 43 prosent kvinner.
Geno sin ledergruppe besto i 2017 av en kvinne og sju menn.
Av alle ansatte i Geno SA er det 30,7 prosent kvinner og 69,3 prosent menn. Det er særlig i seminteknikergruppa vi finner prosentvis flere menn enn kvinner (79,2% menn).

Diskriminering
Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Konsernet arbeider for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Konsernet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Konsernet arbeider aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig.

Etiske retningslinjer
Konsernet har etiske retningslinjer som skal sikre at Geno sin aktivitet gjennomføres innenfor rammen av offentlig lovverk og etiske regler i næringslivet. Med etikk forstår vi de normer og regler som må etterleves for at fellesskapsverdier skal kunne realiseres. Samvirkeprinsippene legger til grunn at i tillegg til å fokusere på medlemmenes behov, arbeider samvirkeforetakene for en bærekraftig utvikling av samfunnet.

Som en samvirkebedrift som blant annet forvalter offentlige midler, er Geno-konsernets virksomhet spesielt avhengig av tillit fra ansatte, kunder, leverandører, myndigheter og samfunnet for øvrig. Tillit er ikke noe en kan beslutte å ville ha eller kreve, men noe en gjør seg fortjent til – hele tiden. Derfor må vi i vår virksomhet opptre med aktsomhet og redelighet.

Følgende forhold er omtalt i Geno-konsernets etiske retningslinjer:
1. Verdier og kultur
2. Konkurranse og korrupsjon
3. Gaver, lån og representasjon
4. Bestikkelser og påvirkningshandel
5. Habilitet – diskriminering, dyrevelferd og eiendommer/driftsmidler

Miljørapportering
Utslipp fra produksjonsanleggene, inkludert stoffer som kan innebære miljøskader, er innenfor de kravene myndighetene stiller. Konsernets virksomhet er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg.

Kvalitetssikring

Geno benytter et kvalitetssikringssystem for å sikre sine prosesser. Vi er sertifisert etter NS-EN ISO 9001:2015, og fikk fornyet sertifikatet i desember 2016.

Salg
Gjennomsnittlig sædpris i 2017 ble kr 233,- per dose. Dette inkluderer også prisen for SpermVital-sæd og kjønnsseparert sæd.
Antall solgte sæddoser i Norge i 2017 var 460.000 mot 465 000 i 2016.
Fra Norge ble det solgt til det internasjonale markedet 449.000 doser NRF mot 471.000 doser i 2016.
Totalt antall solgte doser i Geno Global med datterselskaper ble 498.000.
Totalt antall solgte sæddoser i 2017 ble 958.000.

Tilskudd
I 2017 fikk Geno kr 9,3 millioner i støtte til faglige tiltak gjennom midler fra Omsetningsrådet. Av dette er 30 prosent trukket inn per kg kjøtt og 70 prosent per liter melk. Disse midlene benyttes målrettet for å styrke avlsarbeidet.

Over jordbruksavtalen bevilges det årlig 20,8 millioner til utjevning av kostnadene med inseminering.

Datterselskaper og investeringer
Geno Global konsern har et årsoverskudd på kr 2,5 millioner. Geno Global as har til sammen kjøpt varer og tjenester fra Geno for til ca kr 10 millioner.
Xsires i Holland eies 90% av Geno, og 10% eies av Xsires' gründere Hans Kerkhof og Henk Schoonvelde. Xsires har et årsoverskudd på kr 1,3 millioner i 2017.

Geno eier nå direkte og indirekte 56 prosent av Cryogenetics as. Geno sin andel av årsunderskudd etter skatt fra Cryogenetics konsern utgjør kr 1,7 millioner.

SpermVital as har et årsunderskudd etter skatt på kr 0,2 millioner.

Regnskapet
Konsernresultatet for Geno SA konsern viser et resultat på 1,5 millioner etter skatt. Resultatet for Geno SA viser et overskudd på 0,9 millioner. I 2017 er det investert i kjønnsepareringsteknologi fra Genus. Av den totale investeringen på nær kr 40 millioner er det i 2017 regnskapet kostnadsført kr 13 millioner. Resultatet i Cryogenetics er en solid framgang fra tidligere år, salget er økt med 46 % i 2017. Spermvital sitt resultat er på nær samme nivå som forrige år og internasjonalt salg har økt med 20 % eller kr 1 million. Geno sitt regnskap er gjort opp under forutsetning av fortsatt drift.

Årets overskudd foreslås tillagt egenkapitalen. Styret bekrefter at årsberetning og regnskap gir en rettvisende oversikt over Geno SA og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Selskapets og konsernets egenkapital er for Geno SA morselskap 46 % og for Geno SA konsern 37 %.

Framtidig utvikling
Markedsutviklingen i 2018 er uoversiktlig. I strategiplanen er det en målsetting om å økes seminandelen i Norge til 90 prosent, og var på 86,4 prosent ved siste måling.

SpermVital-teknologien forventes fortsatt å gi økte inntekter i flere markeder framover.

Etterspørselen etter kjønnsseparert sæd øker og Geno har med investeringer i kjønnsseparerings teknologien Intelligen lagt til rette for å være leveransedyktige.

Med overgang til direktefakturering av alle kunder, er Geno utsatt for noe større risiko enn tidligere da seminoppgjøret ble trekt over melkeoppgjøret for mange av eierne.

Finansiell risiko
Overordnet om målsetting og strategi
Selskapet er eksponert for finansiell risiko i mindre grad, men Geno Global og Cryogenetics er utsatt for valutarisiko. Målsettingen er å avdempe den finansielle risikoen i størst mulig grad. For å motvirke svingninger i valuta har Geno SA et valutalån på 1 million euro. Distribusjonsavtalen med ABS medfører mindre finansiell risiko gjennom færre investeringer i datterselskaper. Geno har inngått avtale med Heimdalgruppen om salg av Hallsteingård, dette forventes å starte i 2018/2019 avhengig av bl.a. boligmarkedets utvikling. Salget vil styrke Geno sin finansielle stilling. I 2017 ble trekket på melkeoppgjøret avviklet og Geno fakturerer alle medlemmer direkte. Etter ubetalt inkassovarsel overføres denne til inkassoselskapet for videre oppfølging. Avsetningen til tap på fordringer er økt med kr 0,5 millioner og er på kr 1 million per 31.12.17.

Markedsrisiko
Selskapet er eksponert for endringer i rentenivået, da selskapets gjeld har flytende rente. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene i framtidige perioder.

Kredittrisiko
Risikoen for tap på fordringer er vurdert som lav for det nasjonale markedet, men er større for internasjonale markeder.
Det er ikke inngått avtaler om motregning eller andre finansielle instrumenter som reduserer kredittrisikoen for Geno.

Likviditetsrisiko
Geno SA vurderer likviditeten i selskapet som god. Det er en langsiktig kassekreditt i Sparebanken 1 Hedmark med ramme 50 millioner samt langsiktig lån på kr 38 millioner.

Hamar, 16. februar 2018

Jan Ole Mellby Styreleder	Hans Einar Stendal Nestleder	Inger-Lise Ingdal Styremedlem
Ole Magnar Undheim Styremedlem	Elisabeth Gjems Styremedlem	
Berit Glømmen Styremedlem	Jon Sandal Styremedlem	
Sverre Bjørnstad Administrerende direktør		

Oversikt over sentrale tillitsvalgte 2017

Tillitsvalgte merket med * er på valg i 2018. Vararepresentanter er på valg hvert år hvis ikke annet er anmerket.

Årsmøtet
Årsmøtet har 46 utsendinger med stemmerett:

- 32 utsendinger valgt blant Tines medlemmer
- 1 utsending fra TYR
- 1 utsending fra Q-meieriene
- 5 utsendinger valgt av og blant de ansatte i Geno
- 7 styremedlemmer (5 eiervalgte og 2 ansattvalgte)

Møteleder og varamøteleder har ikke stemmerett i årsmøtet.

Årsmøtets møteleder:
* Nina Engelbrektson, 6823 Sandane

Årsmøtets varamøteleder:
* Jens Thori Kogstad, 2022 Gjerdrum

Eiervalgte årsmøteutsendinger

Område Nord:
*Bjørn V. Johnsen, 9517 Alta
Daniel Høiseth, 9064 Svensby
*Ingebjørg Grindhaug, 8980 Vega
Per Ivar Skaanevik, 9443 Myklebostad
*Paul Magnor Bang, 8184 Ågskardet

Vararepresentanter:
1. Eli Rushfeldt, 9925 Svanvik
2. Lena Reinfjord, 8920 Sømna
3. –

Område Midt:
Ingveig Jerpstad, 7750 Namdalseid
Jomar Gomo, 7100 Rissa
* Iver Fossum, 7288 Soknedal
* Kristin Groven, 6443 Tornes i Romsdalen
Anders Røflo, 7670 Inderøy
Jonny Stokke, 6530 Averøy
Ragnhild K. Stene, 7393 Rennebu
* John Bakken, 7608 Levanger
* Anne Stine Foldal Aam, 6150 Ørsta

Vararepresentanter:
1. Geir Joar Werstad, 7977 Høylandet
2. Kjersti Fløystad Ellingsgård, 6457 Bolsøya
3. Karl Inge Lilleås, 6214 Norddal
4. Sverre Strand Hansen, 7247 Hestvika

Område Sørvest:
* Kjell Einar Eide, 5582 Ølensvåg
Nils Magne Gjengedal, 6829 Hyen
* Norolf Sæle, 5337 Rong
Ingunn Skeide, 6848 Fjærland
Kari Lauvdal, 4534 Marnardal

* Nils Olsbu, 4820 Froland
Inga Skretting Timpelen, 4354 Voll
Magnar Tveite, 5713 Vossestrand
* Tommy Skretting, 4360 Varhaug
* Silje Åsnes Skarstein, 6788 Olden

Vararepresentanter:
1. Nils Kristian Frafjord, 4335 Dirdal
2. Terje Sekse Horne, 6817 Naustdal
3. Nils Neteland, 5600 Norheimsund
4. Liv Haukås, 5570 Aksdal
5. Jan Ivar Kjelby, 5961 Brekke

Område Øst
Kristian Hovde, 2387 Brumunddal
* Nils Gillerhaugen, 2822 Bybrua
Ole Bjørner Flittie, 2666 Lora
Johan Kopland, 3340 Åmot
* Jane Thorshaug, 2560 Alvdal
Trude Onstad, 2013 Skjetten
* Håkon Øverland, 3677 Notodden
* Tove Grethe Kolstad, 2943 Rogne

Vararepresentanter:
1. Jorunn Ballangrud, 2840 Reinsvoll
2. Halvor Gauteplass, 3580 Geilo
3. Ole Andreas Kinnsbekken, 2040 Kløfta
4. Randi Valde, 2680 Vågå

Årsmøteutsending fra TYR
Leif Helge Kongshaug, 6530 Averøy

Årsmøteutsending fra Q-meieriene
Magne Helleland, 4054 Tjelta (Q-Jæren har stemmerett i årsmøtet 2016-2017)
Vararepresentant
Karen Ølberg Horpestad, 4312 Sandnes

Observatør fra Q-meieriene
Erling Surnflødt, 2653 Vestre Gausdal (Q-Gausdal møter som observatør på årsmøtet 2016-2017)
Vararepresentant
Ole Ingvar Ringen, 2653 Vestre Gausdal

Ansattes årsmøteutsendinger:
Alle ansattvalgte årsmøteutsendinger og vararepresentanter er på valg i 2019.

Harald Kleiva, 7081 Sjetnemarka
Katarzyna Treholt, 2760 Brandbu
Stein Rune Eriksen, 2387 Brumunddal
Tove Murud, 2335 Stange
Ola Norvald Hagen, 2973 Ryfoss

Vararepresentanter:
1. Inga Camilla Dehli Østerud, 2335 Stange
2. Cecilie Ødegård, 2386 Brumunddal
3. Anders Nordbø, 4180 Kvitsøy

Styret
Styreleder
*Jan Ole Mellby, 1747 Skjeberg
Nestleder
*Hans Einar Stendal, 8289 Engeløya

Eiervalgte styremedlemmer
* Inger-Lise Ingdal, 7316 Lensvik
* Elisabeth Gjems, 2450 Rena
* Ole Magnar Undheim, 4363 Brusand
* Hans Einar Stendal, 8289 Engeløya

Vararepresentanter:
1. Per Kristian Gjerde, 6200 Stranda
2. Nils Neteland, 5600 Norheimsund
3. Vegard Hykkerud, 9518 Alta

Ansattvalgte styremedlemmer
Ansattvalgte styremedlemmer med vara er på valg i 2019.
Jon Sandal, 6843 Skei i Jølster
Berit Glømmen, 7863 Overhalla

Vararepresentanter:
1. Kristin Ødegård Rendalen, 2322 Ridabu
2. Bjørn Gulbrandsen, 2388 Brumunddal
3. Simon T. Kvasnes Reisvaag, 2390 Moelv

Valgkomiteen
Valgkomiteens medlemmer velges for 3 år om gangen. Vararepresentanter i nummerorden velges for ett år.
*Gjertrud Svartveit Osmundsen, 5550 Sveio (på valg som leder og medlem fra Sørvest)
* Mikael Wøien, 2750 Gran (på valg som nestleder)
* Jo Terje Sagmo, 7860 Skage i Namdalen
Marit Flatjord, 6843 Skei i Jølster
Bent-Harald Sund, 8766 Lurøy

Vararepresentanter i nummerorden:
1. Odd Helge Gangstad, 6475 Midsund
2. Mona Hvaale Fretland, 3618 Skollenborg
3. Turid Njåstad, 5282 Lonevåg

Kontrollkomiteen
*Jon Husdal, 7170 Åfjord (på valg som leder)
*Sigrun Bakken Lerhol, 2975 Vang i Valdres
Lise Kaldahl Skreddernes, 9740 Lebesby

Vararepresentanter i nummerorden:
1. Jofrid Torland Mjåtveit, 4365 Nærbø
2. Tor Helberg Sivertsen, 9372 Gibostad

RESULTATREGNSKAP - MOR/KONSERN

GENO SA

Morselskap 2017	Morselskap 2016		Note	Konsern 2017	Konsern 2016
		DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
112 225	113 101	Salgsinntekt	2, 16	146 347	150 292
12 066	9 600	Salg til datterselskap	16	0	0
171 825	169 577	Semin	3	171 825	169 577
45 306	43 334	Annen driftsinntekt	12	50 618	47 151
341 423	**335 611**	**Sum driftsinntekter**		**368 791**	**367 019**
41 523	44 772	Varekostnad	8, 16	44 223	48 549
57 194	51 142	Lønnskostnad	4, 5	69 065	64 023
7 678	8 218	Avskr. av driftsmidler og imm. eiendeler	6	14 844	15 794
66 445	52 525	Annen driftskostnad	4, 16	68 162	60 926
168 681	166 761	Semintjenesten	7	168 681	166 761
341 521	**323 420**	**Sum driftskostnader**		**364 974**	**356 052**
-99	**12 192**	**Driftsresultat**		**3 817**	**10 967**
		Finansinntekter og finanskostnader			
0	0	Inntekt på investering i tilknyttet selskap	13	-1 735	-11 568
0	47	Gevinst ved salg av aksjer		0	47
712	843	Renteinntekt fra foretak i samme konsern		0	0
658	600	Annen renteinntekt		865	812
2 892	3 550	Annen finansinntekt		3 286	3 793
0	6 000	Nedskrivning av finansielle eiendeler		0	0
1 745	2 118	Annen rentekostnad		1 780	2 242
1 471	197	Annen finanskostnad		1 942	2 998
1 046	**-3 275**	**Resultat av finansposter**		**-1 306**	**-12 156**
947	**8 917**	**Ordinært resultat før skattekostnad**		**2 511**	**-1 189**
0	0	Skattekostnad på ordinært resultat	14	899	484
947	**8 917**	**Ordinært resultat**		**1 612**	**-1 673**
947	**8 917**	**Årsresultat**		**1 612**	**-1 673**
0	0	Minoritetens andel	9	110	-22
947	**8 917**	**Majoritetens andel**	**9**	**1 502**	**-1 651**
		Overføringer			
0	0	Avsatt til utbytte	9	0	121
947	8 917	Avsatt til annen egenkapital	9	1 502	-1 772
947	**8 917**	**Sum disponert**		**1 502**	**-1 651**

BALANSE - MOR/KONSERN

GENO SA

Morselskap 2017	Morselskap 2016		Note	Konsern 2017	Konsern 2016
		EIENDELER			
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
8 303	7 904	Forskning og utvikling	6	25 211	22 466
0	0	Konsesjoner, patenter o.l.	6	3 553	3 492
0	0	Utsatt skattefordel	14	5 351	5 951
0	0	Goodwill	6	10 085	10 645
8 303	**7 904**	**Sum immaterielle eiendeler**		**44 201**	**42 554**
		Varige driftsmidler			
11 953	11 953	Eliteokser	6	11 953	11 953
1 811	2 239	Transportmidler	6, 10	1 811	2 239
76 927	67 255	Tomter og fast eiendom	6, 10	76 927	67 255
16 404	15 969	Maskiner	6, 10	16 803	16 382
12 000	0	Kjønnsseparering	6	12 000	0
119 094	**97 416**	**Sum varige driftsmidler**		**119 494**	**97 829**
		Finansielle anleggsmidler			
35 783	35 783	Investeringer i datterselskap	13	0	0
26 945	26 220	Investeringer i tilknyttet selskap	13	9 970	10 390
110	110	Investeringer i aksjer og andeler	17	118	118
12 230	16 230	Langsiktig konsernfordring	15	0	0
5 178	6 813	Langsiktig fordring tilknyttet selskap		5 178	6 813
583	583	Andre langsiktige fordringer		583	647
80 829	**85 739**	**Sum finansielle anleggsmidler**		**15 849**	**17 969**
208 227	**191 060**	**Sum anleggsmidler**		**179 544**	**158 352**
		Omløpsmidler			
5 019	4 897	Varebeholding dyr	8	6 127	6 699
5 019	**4 897**	**Sum varebeholding**		**6 127**	**6 699**
		Fordringer			
57 950	25 745	Kundefordringer	15	61 626	28 868
10 191	13 587	Andre kortsiktige fordringer	15	17 735	20 530
68 140	**39 331**	**Sum fordringer**		**79 361**	**49 398**
456	401	Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	7 087	7 805
73 615	**44 629**	**Sum omløpsmidler**		**92 575**	**63 902**
281 842	**235 689**	**Sum eiendeler**		**272 119**	**222 254**

BALANSE - MOR/KONSERN

GENO SA

Morselskap 2017	Morselskap 2016		Note	Konsern 2017	Konsern 2016
		EGENKAPITAL OG GJELD			
		Opptjent egenkapital			
129 921	128 974	Annen ek/udekket tap	9	99 762	97 102
129 921	**128 974**	**Sum opptjent egenkapital**		**99 762**	**97 102**
129 921	128 974	Sum majoritet		99 762	97 102
0	0	Minoritet	9	925	713
129 921	**128 974**	**Sum egenkapital**		**100 688**	**97 815**
		Gjeld			
		Avsetning for forpliktelser			
3 463	3 116	Pensjonsforpliktelser	5	3 463	3 116
0	0	Andre avsetninger for forpliktelser		13 642	11 152
3 463	**3 116**	**Sum avsetning for forpliktelser**		**17 104**	**14 268**
		Annen langsiktig gjeld			
1 434	1 381	Konserngjeld	15	0	0
72 804	50 556	Gjeld til kredittinstitusjoner	10, 11	72 804	50 556
0	0	Øvrig langsiktig gjeld	11	1 990	0
74 238	**51 937**	**Sum annen langsiktig gjeld**		**74 794**	**50 556**
		Kortsiktig gjeld			
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner		30	705
22 313	22 267	Leverandørgjeld	15	23 374	22 401
12 949	10 374	Skyldig offentlige avgifter		14 005	11 662
0	0	Utbytte		0	118
38 958	19 021	Annen kortsiktig gjeld		42 123	24 729
74 220	**51 662**	**Sum kortsiktig gjeld**		**79 532**	**59 615**
151 921	**106 715**	**Sum gjeld**		**171 431**	**124 439**
281 842	**235 689**	**Sum egenkapital og gjeld**		**272 119**	**222 254**

Hamar, ___/___-2018
Styret i Geno SA

Jan Ole Mellby
styreleder

Hans Einar Stendal
nestleder

Inger Lise Åsmul Ingdal
styremedlem

Jon Helge Sandal
styremedlem

Ole Magnar Undheim
styremedlem

Elisabeth Gjems
styremedlem

Sverre Håvard Bjørnstad
administrerende direktør

Berit Glømmen
styremedlem

Geno SA kontantstrømoppstilling

(Beløp i TNOK)

Morselskap			Konsern	
2017	**2016**		**2017**	**2016**
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
947	8 916	Resultat før skattekostnad	2 511	-1 189
0	0	Periodens betalte skatt	-249	-334
0	0	Tap/gevinst ved salg/avgang av anleggsmidler	306	0
7 678	8 218	Avskrivninger	14 843	14 937
	6 000	Nedskrivning anleggsmidler	0	0
-122	11 707	Endring i varelager	572	12 696
-32 205	-3 216	Endring i kundefordringer	-32 757	1 746
46	7 259	Endring i leverandørgjeld	972	5 950
347	-1 794	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	347	-2 338
0	0	Restulatandel tilknyttet selskap justert for utdeling	1 734	11 567
0	0	Effekt av valutakursendringer	-20	-877
25 907	754	Endring i andre tidsavgrensningsposter	25 022	2 065
2 598	**37 844**	**Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter**	**13 281**	**44 223**
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-29 356	-17 504	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-29 618	-17 613
-399	-3 585	Utbetaling ved kjøp av immaterielle eiendeler	-8 618	-10 626
0	-5 000	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	-5 008
0	0	Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
4 000	3 000	Innbetaling på lånefordring konsern	0	
910	308	Innbetaling på andre lånefordringer	974	314
-24 845	**-22 781**	**Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**	**-37 262**	**-32 933**
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
22 302	54	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	24 238	0
0	-14 749	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	0	-14 749
0	0	Netto endring i kasskreditt	-674	-930
		Utbetaling ved oppkjøp minoritet	0	-431
0	0	Utbetalinger av utbytte	-301	0
22 302	**-14 695**	**Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**	**23 263**	**-16 110**
55	**368**	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	**-718**	**-4 820**
400	32	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	7 805	12 625
455	**400**	**Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt**	**7 087**	**7 805**
455	400	Bankinnskudd	7 087	7 805

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Bruk av estimater
Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap
Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

Følgende selskaper inngår i konsernet 31.12.:

Mor- og datterselskaper	***Eierandel***
Geno SA	
Sperm Vital Invest AS	69 %
Sperm Vital AS	88 % (Sperm Vital Invest AS eier resterende aksjepost)
Biokapital AS	100 %
Geno Global AS	100 %
Datterdatterselskaper	
Geno Italy SRL	95 % (under avvikling)
Xsires Crossbreeding BV	90 %
Tilknyttede selskaper	
Cryo Genetics AS	50 % (Cryo Invest AS eier 12,15 % i Cryo Genetics AS)
Cryo Invest AS	50 %

Geno GMBH (Tyskland) og Geno Genetics UK er avviklet i 2017 .

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper
Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbyttet er vedtatt.

I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden som prinsipp for investeringer i tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarer andelen av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interngevinster Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt i det tilknyttede selskapet, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Omregning av utenlandske datterselskaper skjer ved at balansen omregnes til balansedagens kurs, og at resultatregnskapet omregnes til en gjennomsnittskurs. Eventuelle vesentlige transaksjoner omregnes til transaksjonsdagens kurs. Alle omregningsdifferanser føres direkte mot egenkapitalen. Merverdi knyttet til utenlandske datterselskaper behandles som oppstått i valuta og omregnes på tilsvarende måte

Salgsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre avslag. Salg av varer resultatføres når en enhet innenfor konsernet har levert sine produkter til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av leveringen. Levering er ikke foretatt før produktene er sendt til avtalt sted og risiko for tap og ukurans er overført til kunden. Erfaringstall brukes som grunnlag for å estimere og regnskapsføre avsetninger for kvantumsrabatter og varereturer på salgstidspunktet. Avsetning til forventede garantiarbeider føres som kostnad og avsetning for forpliktelser.

Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Mottatte tilskudd periodiseres sammen med tilhørende kostnad slik at tilskuddet inntektsføres i den periode prosjektet gjennomføres eller anleggsmiddelet avskrives.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet, men til terminkursen ved bruk av terminkontrakt.

For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen.

Immaterielle eiendeler og goodwill

Goodwill har oppstått i forbindelse med kjøp av datterselskap. Goodwill avskrives over forventet levetid.

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Varige driftsmidler
Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

Andre langsiktige aksjeinvesteringer
Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis utdelingene vesentlig overstiger anel av opptjent egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Nedskrivning av anleggsmidler
Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.
Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varelager

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. For råvarer brukes gjenanskaffelseskost som tilnærming til virkelig verdi. For ferdig tilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønn, og andre direkte og indirekte produksjonskostnader (basert på normal kapasitet). Virkelig verdi er estimert salgspris fratrukket nødvendige utgifter til ferdigstillelse og salg. Bare variable utgifter anses nødvendige for å selge ferdige varer, mens også faste tilvirkningskostnader inkluderes som nødvendige for varer som ikke er ferdig tilvirket.

Fordringer
Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelser og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Utenlandsk valuta
Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt. Kursgevinster og kurstap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta føres som salgsinntekter og varekostnad.

Gjeld
Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner
Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap, med unntak av AFP-ordningen. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner
Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Skatt
Morselskap er fritatt for skatteplikt, jfr. Skatteloven §2-32 (1). Skattekostnaden i datterselskap i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt, og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt). Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 2 Spesifikasjon av salgsinntekter (Alle tall i 1000 kroner)

Morselskapet 2017	Morselskapet 2016	Geografisk fordeling	Konsernet 2017	Konsernet 2016
115 994	106 400	Salg av sæd nasjonal	109 481	101 232
0	0	Salg av sæd internasjonalt	33 658	35 754
8 297	16 300	Annet salg	3 208	13 306
124 292	**122 701**	**Sum**	**146 347**	**150 292**

Note 3 Seminområdene inntekt (morselskap og konsern)

Seminområdene inntekt	2017	2016
Produsentenes egenandel	148 739	145 983
Norsvin	2 870	2 981
Jordbruksavtalemidler avregnet	20 216	20 612
Sum	**171 825**	**169 577**

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

Morselskapet 2017	Morselskapet 2016	Lønnskostnader - Kontor/anlegg	Konsernet 2017	Konsernet 2016
42 966	39 476	Lønninger	53 934	50 795
6 779	6 163	Folketrygdavgift	8 586	7 972
5 695	3 062	Pensjonskostnader	6 496	3 745
1 754	2 441	Andre ytelser	2 060	2 847
0	0	Innleie av arbeidskraft	1 009	1 249
0	0	Aktiverte lønnskostnader	-3 020	-2 586
57 194	**51 142**	**Sum**	**69 065**	**64 023**

Morselskapet 2017	Morselskapet 2016	Lønnskostnader - Seminområdet	Konsernet 2017	Konsernet 2016
31 010	30 062	Lønninger	31 010	30 062
4 882	4 737	Folketrygdavgift	4 882	4 737
3 456	3 364	Pensjonskostnader	3 456	3 364
712	69	Andre ytelser	712	69
40 060	**38 232**	**Sum**	**40 060**	**38 232**
136	137	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	157	167

Det er foretatt en reklassifisering av fjorårstallene ved at kr 2,586 mill i aktiverte lønnskostnader er ført til reduksjon av lønnskostnadene i stedet for til reduksjon av andre driftskostnader.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 445	1 176
Pensjonsutgifter	60	
Annen godtgjørelse	119	205

Godtgjørelse til styret er inkludert arb.g.avg, men eksklusiv feriepenger
Dersom styret krever administrerende direktørs avgang har han rett til 1 års lønn.
Administrerende direktørs pensjonsalder er 62 år. Pensjonsavtalen gir rett til 65% av lønn i pensjon fram til 67 år.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Morselskap	Konsern
Lovpålagt revisjon	191	288
Annen bistand	52	88
Sum	**243**	**376**

Note 5 Pensjoner

Morselskapet har en kollektiv lukket pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon, og morselskapet og datterselskapene har innskuddsordninger for de øvrige ansatte. Adm. dir. har også en tilleggspensjonsordning. Forpliktelsene knyttet til den kollektive ordningen er dekket gjennom et forsikringsselskap. Innskuddspensjonene inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres løpende.

Selskapet og konsernet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011, er å anse som en ytelseesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Personer i ordningene	Morselskapet		Konsernet	
	Aktive	Pensjonister	Aktive	Pensjonister
Ytelsesordning (lukket)	0	3	0	3
Tilleggspensjon adm.dir.	1	0	1	0

Alle ansatte er med i den innskuddsbaserte ordningen.

Resultatregnskap	Morselskapet		Konsernet	
	2017	2016	2017	2016
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	139	109	139	109
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	71	141	71	141
Avkastning på pensjonsmidler	0	-33	0	-33
Resultatførte planavvik/estimatendringer	107	-1 608	107	-1 608
Arbeidsgiveravgift	-30	-293	-30	-293
Ansattes egenandel	-27	-27	-27	-27
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	**260**	**-1 711**	**260**	**-1 711**
Kostnader ved AFP-ordning inkl. arbeidsgiveravgift	1 402	1 128	1 988	1 721
Innbetalte omkostninger til pensjonsordningene	39	13	39	13
Kostnader ved innskuddsordning inkl arbeidsgiveravgift	4 679	4 262	5 288	4 946
Sum netto pensjonskostnad	**6 380**	**3 692**	**7 575**	**4 969**

Balansen	Morselskapet		Konsernet	
	2017	2016	2017	2016
Opptjente pensjonsforpliktelser 31.12.	-3 035	-2 731	-3 035	-2 731
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	**-3 035**	**-2 731**	**-3 035**	**-2 731**
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	0	0	0	0
Ikke resultatførte estimatavvik/planendringer	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	-428	-385	-428	-385
Netto pensjonsforpliktelse /-midler	**-3 463**	**-3 116**	**-3 463**	**-3 463**

Fordelt på	Morselskapet		Konsernet	
	2017	2016	2017	2016
Netto forpliktelse i forsikdrede ordninger	0	0	0	0
Udekket forpliktelse	-3 463	-3 116	-3 463	-3 463
Netto pensjonsforpliktelse /-midler	**-3 463**	**-3 116**	**-3 463**	**-3 463**

Økonomiske forutsetninger	2017	2016
Diskonteringsrente	2,3 %	2,5 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,5 %
Forventet pensjonsregulering	0,4 %	0,0 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,3 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	0,4 %	2,5 %

Som akturamessige forutsetninger for demografiske faktorer og avganger er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Note 6 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Imaterielle eiendeler

Morselskapet

	FoU	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	7 904	7 904
Tilgang	399	399
Avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	8 303	8 303
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	0
Balanseført verdi 31.12.	**8 303**	**8 303**
Årets avskrivninger	0	0

Balanseført forsknings- og utviklingsaktivitet knytter seg til genomisk seleksjon.
Pr d.d. har det ikke vært grunnlag for avskrivning basert på at det ikke er identifisert verdifall på utført arbeid

Konsernet

	Goodwill	Patent	FoU	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	14 434	4 614	37 786	56 834
Tilgang		764	7 853	8 617
Avgang				0
Anskaffelseskost 31.12.	14 434	5 378	45 639	65 451
Akkumulerte avskrivninger 1.1.				0
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	4 349	1 825	20 428	26 602
Balanseført verdi 31.12.	**10 085**	**3 553**	**25 211**	**38 849**
Årets avskrivninger	1 368	478	5 108	6 955
Forventet økonomisk levetid	10 år	15 år	5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Goodwill avskrives over 10 år grunnet Geno-konsernets vurdering av investeringens inntjeningsevne og markedsmessige utvikling.

Varige driftsmidler

Morselskapet

	Tomter	Bygninger	Transport-midler og maskiner	Driftsløsøre og inventar	Anlegg under utførelse	Kjønns-separering	Elite okser	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	5 980	112 917	9 077	44 533	0	0	11 953	184 460
Tilgang	0	11 754	3 751	71	1 780	12 000	0	29 356
Avgang	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	5 980	124 671	12 828	44 604	1 780	12 000	11 953	213 816
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	373	51 269	6 838	28 563	0	0	0	87 044
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	385	55 119	7 337	31 880	0	0	0	94 721
Balanseført verdi 31.12.	**5 595**	**69 552**	**5 491**	**12 724**	**1 780**	**12 000**	**11 953**	**119 094**
Årets avskrivninger	12	3 850	499	3 317	0	0	0	7 678
Forventet økonomisk levetid		Inntil 30 år	Inntil 10 år	Inntil 10 år				
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	Lineær				

Konsernet

	Tomter	Bygninger	Transport-midler og maskiner	Driftsløsøre og inventar	Anlegg under utførelse	Kjønns-separering	Elite okser	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	5 980	113 418	9 512	45 377	0	0	11 953	186 240
Tilgang	0	11 754	3 751	333	1 780	12 000	0	29 618
Avgang	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	5 980	125 172	13 263	45 710	1 780	12 000	11 953	215 858
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	385	55 620	7 589	32 771		0	0	96 365
Balanseført verdi 31.12.	**5 595**	**69 552**	**5 674**	**12 939**	**1 780**	**12 000**	**11 953**	**119 494**
Årets avskrivninger	12	3 850	579	3 447	0	0	0	7 889
Forventet økonomisk levetid		Inntil 30 år	Inntil 10 år	Inntil 10 år				
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	Lineær				

Note 7 Seminområdene kostnader

	2017	2016
Lønn	31 010	30 062
Sosiale kostnader	9 050	8 169
Sum lønnskostnader	**40 060**	**38 231**
Honorar veterinær	114 151	113 269
Bilhold og reisekostnader	9 662	9 439
Diverse	4 808	5 823
Sum	**168 681**	**166 761**

Note 8 Varer

Morselskapet

	2017	2016	Endring
Avling på lager	1 310	1 085	225
Inseminasjonsutstyr	306	401	-95
Beholdning av innkjøpte varer for videresalg	468	459	9
*) Beholdning av dyr inkl. fremtidige eliteokser	2 935	2 952	-17
Sædlager	0	0	0
Sum	**5 019**	**4 897**	**122**
*) Varebeholdning vurdert til anskaffelseskost	5 019	4 897	122
*) Varebeholdning vurdert til virkelig verdi	0	0	0
Sum	**5 019**	**2 952**	**2 067**

Konsernet

	2017	2016	Endring
Avling på lager	1 310	1 085	225
Inseminasjonsutstyr	306	401	-95
Beholdning av innkjøpte varer for videresalg	1 576	2 261	-685
*) Behodning av dyr inkl. fremtidige eliteokser	2 935	2 952	-17
Sædlager	0	0	0
Sum	**6 127**	**6 699**	**-572**
*) Varebeholdning vurdert til anskaffelseskost	6 127	6 699	-572
*) Varebeholdning vurdert til virkelig verdi	0	0	0
Sum	**6 127**	**6 699**	**-572**

Note 9 Egenkapital

Morselskapet

Årets endring i egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	128 974	128 974
Årets resultat	947	947
Egenkapital 31.12.	**129 921**	**129 921**

Konsernet

Årets endring i egenkapital	Annen egenkapital	Minoritets-interesse	Sum
Egenkapital 01.01.	97 102	713	97 815
Årets resultat	1 501	110	1 611
Omregningsdifferanse	1 425	18	1 443
Overføring majoritet/minoritet ved endring av eierandel/avgang	-102	102	0
Utdelt utbytte	-164	-18	-182
Egenkapital 31.12.	**99 762**	**925**	**100 688**

Note 10 Pantstillelser og garantiansvar

Morselskapet 2017	Morselskapet 2016		Konsernet 2017	Konsernet 2016
76 927	67 255	Bokført verdi av pantsatte eiendommer	76 927	67 255
18 215	18 208	Bokført verdi av pantsatte løsøre og driftstilbehør	18 215	18 208
72 804	50 556	Aktuell gjeld pr 31.12.	72 804	50 556

Datterselskapet Geno Global AS har stilt en selvskyldnerkausjon for bankgjeld i Geno Italy. Lånet utgjør Euro 130.000.

Note 11 Likvider/langsiktig lån

Morselskapet
Kassekreditt: Limit kr 50 mill og benyttet kreditt kr 34,3 mill. Ubenyttet kassekreditt kr 15,7 mill.
For skattetrekk er det stilt bankgaranti på kr 5 millioner
Morselskapet har et langsiktig valutalån som løper fram til 20.10 2019.
Datterselskapet Sperm Vital AS har fått et lån til Innovasjon Norge på kr 1,99 mill. Lånet forrentes med en nominell rente på 4,7% og er avdragsfritt fram til 01.09.2020.

Note 12 Offentlige tilskudd

Morselskapet 2017	Morselskapet 2016		Konsernet 2017	Konsernet 2016
20 216	20 612	Midler fra Jordbruksavtalen til seminvirksomhet	20 216	20 612
0	0	Norges Forskningsråd	4 003	3 217
0	0	Skattefunn, investeringstilskudd	956	704
1 016	796	Andre off. tilskudd	1 368	692
9 290	9 290	Tilskudd fra omsetningsrådet	9 290	9 290
30 522	**30 698**	**Sum**	**35 833**	**34 515**
		Skattefunn, kostnadsreduksjon	**663**	**784**

Tilskudd er ført brutto på regnskapslinjene Andre driftsinntekter samt den andel som er relevant for linjen Semin.

Note 13 Datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Morselskapet

Datterselskap	Forretnings-kontor	Eier-/ stemme-andel	Egenkapital siste år (100 %)	Resultat siste år (100 %)	Balanseført verdi
Sperm Vital Invest AS	Hamar	69 %	15 374	-25	10 970
Sperm Vital AS	Hamar	88 %	14 418	-209	5 900
Biokapital AS	Hamar	100 %	2 123	47	900
Geno Global AS	Hamar	100 %	9 415	4 109	18 013
Datterdatterselskaper (eies av Geno Global AS)					
Geno Italy SRL (under avvikling)	Italia	95 %	113	-1 774	0
Geno Genetics UK (avviklet)	England	100 %	0	-99	0
Xsires Crossbreeding	Nederland	90 %	2 570	1 255	0
Balanseført verdi 31.12.					**35 783**

Tilknyttet selskap	Forretnings-kontor	Eier-/ stemme-andel	Egenkapital siste år (100 %)	Resultat siste år (100 %)	Balanseført verdi
Cryo Invest AS	Hamar	50 %	6 503	-222	1 189
Cryo Genetics AS	Hamar	50 %	24 318	1 425	24 656
BioBank AS*	Hamar	33 %	3 808	533	1 100
Balanseført verdi 31.12.					**26 945**

*Det er benyttet tall hentet fra årsregnskapet for 2016 for BioBank AS.

Behandling av tilknyttede selskap i konsernet

	BioBank AS	Cryo Invest AS	Cryo Genetics AS	Sum
Beregning av årets resultatandel				
Andel årets resultat	0	-223	-1 512	-1 735
Avskrivning henførbar merverdi	0	0	0	0
Avskrivning goodwill	0	0	0	0
Årets resultatandel	**0**	**-223**	**-1 512**	**-1 735**
Beregning av balanseført verdi 31.12.				
Balanseført verdi 01.01.	1 100	464	8 826	10 390
Tilgang/avgang i perioden	0	0	0	0
Årets resultatandel	0	-223	-1 512	-1 735
Egenkapitaljustering direkte mot egenkapitalen	0	0	590	590
Overføringer til/fra selskapet (utbytte, konsernbidrag)	0	0	0	0
Innbetalt/tilbakebetalt egenkapital i perioden	0	725	0	725
Balanseført verdi 31.12.	**1 100**	**966**	**7 904**	**9 970**

Det er ingen gjenstående merverdier knyttet til investeringene.
Egenkapitalmetoden for Cryo Genetics AS er beregnet ut fra et ikke-publisert konsernregnskap.

Note 14 Skatt

Morselskapet driver ikke skattepliktig virksomhet. Tallene nedenfor gjelder konsernet.

	Konsernet	
	2017	2016
Midlertidige forskjeller		
Driftsmidler	2 797	2 775
Omløpsmidler	-813	-224
Pensjoner	0	0
GRS - avsetning	0	0
Andre forskjeller	-4 139	-3 533
Aksjeutbytte	35	31
Netto midlertidige forskjeller	-2 120	-951
Underskudd til fremføring	-25 735	-27 406
Forskjeller som ikke inngår i utsatt skatt	4 765	3 533
Grunnlag for utsatt skatt	**-23 090**	**-24 824**
Utsatt skattefordel	-5 351	-5 958
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	0	7
Utsatt skatt i balansen	**-5 351**	**-5 951**
Grunnlag for betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	2 510	-1 188
Resultat fra selskap som ikke er skattepliktig	-947	-8 916
Permanente forskjeller	-726	6 134
Grunnlag for skattekostnad på årets resultat	837	-3 970
Endring i midlertidige forskjeller	813	-1 583
Gr.lag for bet.bar skatt i res.regnskapet	**1 650**	**-5 553**
Selskaper med underskudd	**3 917**	**7 224**
Anvendt underskudd	**-4 224**	**0**
+/+ Mottatt/avgitt konsernbidrag	0	0
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	**1 343**	**1 671**

	Konsernet	
	2017	2016
Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt	249	333
For mye, for lite avsatt i fjor	0	0
Sum betalbar skatt	249	333
Endring i utsatt skatt/skattefordel med gammel skattesats	412	248
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	237	-97
Skattekostnad	**899**	**484**
Avstemming av årets skattekostnad		
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	2 510	-1 188
Beregnet skatt	602	-297
Skattekostnad i resultatregnskapet	899	484
Differanse	297	781
Differansen består av følgende:		
Skatt av permanente forskjeller	-169	1 534
Skattefrie selskaper	-227	-2 229
Avvikende skattesats utenlandske døtre	-70	-81
Agio langsiktig fordring i utenlandsk datterselskap	0	252
Ikke aktiverte skattefordeler	525	1 051
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	237	248
Andre forskjeller	0	6
Sum forklart differanse	**297**	**781**
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnaden	255	326
Betalt akonto utland	-255	-363
Skattevirkning av konsernbidrag	0	0
Betalbar skatt i balansen, andre fordringer	**0**	**-37**
Fordeling av skattekostnaden mellom norsk og utenlandsk del		
Norsk del	648	149
Utenlandsk del	249	335
Sum	899	484

Note 15 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

Morselskapet

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2017	2016	2017	2016
Foretak i samme konsern m.v.	4 421	5 420	12 933	16 230
Tilknyttet selskap	222	319	5 178	6 813
Sum	**4 643**	**5 739**	**18 111**	**23 043**

	Øvrig langsiktig gjeld		Leverandørgjeld	
	2017	2016	2017	2016
Foretak i samme konsern	-1 434	-1 380	-2 780	-2 851
Tilknyttet selskap	0	0	-1 203	-402
Sum	**-1 434**	**-1 380**	**-3 984**	**-3 253**

Konsernet

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2017	2016	2017	2016
Tilknyttet selskap	222	319	5 178	6 813
Sum	**222**	**319**	**5 178**	**6 813**

	Øvrig langsiktig gjeld		Leverandørgjeld	
	2017	2016	2017	2016
Tilknyttet selskap	0	0	-1 203	-402
Sum	**0**	**0**	**-1 203**	**-402**

Note 16 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 4, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 15.

Morselskapets transaksjoner med nærstående parter:	**2017**	**2016**
Informasjonen nedenfor gjelder transaksjoner med deleide datterselskaper og tilknyttede selskaper		
a) Salg av varer og tjenester		
Salg av varer:		
- Tilknyttede selskaper	716	1 422
Salg av tjenester:		
- Datterselskap	1 713	1 705
Sum salg av varer og tjenester	**2 429**	**3 127**
b) Kjøp av varer og tjenester		
Kjøp av varer:		
- Tilknyttede selskaper	0	0
- Datterselskaper	5 601	6 484
Kjøp av tjenester:		
- Tilknyttede selskap		
- Datterselskaper	0	1 450
- Foretak kontrollert av ledende ansatt	0	0
- Renteinntekter fra tilknyttet selskap	137	271
Sum kjøp av varer og tjenester	**137**	**1 721**

Konsernets transaksjoner med nærstående parter:	**2017**	**2016**
a) Salg av varer og tjenester		
Salg av varer:		
- Tilknyttede selskaper	716	1 422
b) Kjøp av varer og tjenester		
Kjøp av varer:		
- Tilknyttede selskaper	0	0
Kjøp av tjenester:		
- Foretak kontrollert av ledende ansatt	0	0
Renteinntekter fra tilknyttet selskap	137	271

Note 17 Andre langsiktige aksjer og andeler

Morselskapet, mindre eierposter	Balanseført verdi
Landbruksforlaget	40
Produsentregisteret BA	50
Rogaland Landbrukspark SA	20
Balanseført verdi 31.12.	**110**

Det er ingen kjent markedsverdi for investeringene.

Konsernet, mindre eierposter	Balanseført verdi
Geno Turkey Haycancilik LTD	8
Landbruksforlaget	40
Produsentregisteret BA	50
Rogaland Landbrukspark SA	20
Balanseført verdi 31.12.	**118**

Til årsmøtet i Geno SA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Geno SAs årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 947 057 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 1 612 021. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til Geno SA per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Geno SA per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Hamar, 16. februar 2018
PricewaterhouseCoopers AS

Pål Bakke
Statsautorisert revisor